

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 12. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — LESD 56. pants — Azartspēles — Tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēti aizliegumi attiecībā uz azartspēlēm internetā, kas uz ierobežotu laiku netika piemēroti kādā dalībvalsts federālajā vienībā — Saskaņotība — Samērīgums

Lieta C-156/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 24. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 28. martā, tiesvedībā

Digibet Ltd,

Gert Albers

pret

Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 2. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Digibet Ltd* un *G. Albers* vārdā – *R. Reichert* un *U. Karpenstein*, *Rechtsanwälte*, kā arī *R. A. Jacchia*, *avvocato*,
- *Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG* vārdā – *M. Hecker*, *M. Ruttig* un *M. Pagenkopf*, *Rechtsanwälte*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Möller*, pārstāvji,
- Beļģijas valdības vārdā – *L. Van den Broeck*, *M. Jacobs* un *C. Pochet*, pārstāves, kā arī *R. Verbeke*, *advocaat*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Maltas valdības vārdā – *A. Buhagiar*, pārstāve,
  - Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes*, kā arī *P. de Sousa Inês* un *A. Silva Coelho*, pārstāvji,
  - Eiropas Komisijas vārdā – *F. W. Bulst* un *I. V. Rogalski*, kā arī *H. Tserepa-Lacombe*, pārstāvji,
- ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokātes secinājumiem,
- pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 56. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir izteikts tiesvedībā *Digibet Ltd* (turpmāk tekstā – “*Digibet*”) un *G. Albers* prasībā pret *Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG* (turpmāk tekstā – “*Westdeutsche Lotterie*”) par aizliegumu *Digibet* piedāvāt azartspēles internetā.

Atbilstošās Vācijas tiesību normas

- 3 Atbilstoši Vācijas Pamatlikuma 70. un 72. pantam tiesību aktu pieņemšana azartspēļu jomā ir federālo zemju kompetencē.
- 4 Tādējādi 2008. gadā sešpadsmit federālās zemes pieņēma Valsts nolīgumu par azartspēlēm (*Glücksspielstaatsvertrag*, turpmāk tekstā – “*GlüStV 2008*”), kurā tās noteica kopīgus noteikumus šajā jomā. Šajā nolīgumā bija paredzēts, ka tā noteikumi ir piemērojami četrus gadus no 2008. gada 1. janvāra, tādējādi tā beigu termiņu nosakot 2011. gada 31. decembrī.
- 5 2012. gadā šim *GlüStV 2008* sekoja Grozījumu valsts nolīgums par azartspēlēm (*Glücksspieländerungsstaatsvertrag*, turpmāk tekstā – “*GlüStV 2012*”), kas stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā. Šo nolīgumu sākotnēji ratificēja visas federālās zemes, izņemot Šlēsvigas-Holšteinas federālo zemi.
- 6 Proti, lai liberalizētu azartspēļu tiesisko regulējumu, 2011. gada 20. oktobrī Šlēsvigas-Holšteinas federālā zeme pieņēma Likumu par azartspēļu reorganizēšanu (*Gesetz zur Neuordnung des Glücksspiels, GVOBl. Sch.-H*, 280. lpp.; turpmāk tekstā – “*GlSpielG SH*”), kas stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī.
- 7 Pretēji tam, kas noteikts *GlüStV 2008* 5. panta 3. punktā, *GlSpielG SH* 26. pantā principā tika atļauta publisku azartspēļu reklāma televīzijā vai internetā.
- 8 Saskaņā ar *GlSpielG SH* publisku azartspēļu rikošana un starpniecība internetā vairs nav aizliegta. Lai arī publisku derību tirgošanai joprojām bija jāsaņem federālās zemes kompetento iestāžu atļauja, tomēr šī atļauja bija jāpiešķir ikvienam pilsonim un ikvienai juridiskai personai Eiropas Savienībā, ja ir izpildīti noteikti objektīvi nosacījumi.
- 9 Visās pārējās federālajās zemēs atbilstoši *GlüStV 2012* 4. panta 4. punktam un 5. panta 3. punkta pirmajam teikumam publisku azartspēļu rikošana un starpniecība internetā un publisku azartspēļu reklāma televīzijā, internetā, kā arī telekomunikāciju tīklos joprojām principā ir aizliegtas. Proti, saskaņā ar šo nolīgumu interneta izmantošana šiem mērķiem var tikt atļauta tikai izņēmuma kārtā un

pakārtoti noteiktiem nosacījumiem attiecībā uz loterijām un sporta derībām, lai nodrošinātu piemērotu alternatīvu nelegālajam azartspēļu piedāvājumam un apkarotu šo nelegālo spēļu attīstību un izplatīšanos.

- 10 Šlēsvigas-Holšteinas federālajā zemē piemērojamais pieļāvīgākais tiesiskais azartspēļu regulējums zaudēja spēku 2013. gada 9. februārī, kad šī federālā zeme pievienojās *GlStV 2012*, kura kopīgie noteikumi aizstāja *GlSpielG SH* noteikto. Tomēr Šlēsvigas-Holšteinas federālā zeme saskaņā ar *GlSpielG SH* bija piešķirusi virkni atļauju saimnieciskās darbības subjektiem azartspēļu piedāvāšanai internetā, kuras palika spēkā pārejas posmā pat pēc *GlSpielG SH* atcelšanas.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 *Westdeutsche Lotterie* ir Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē dibināta publiska loteriju sabiedrība. *Digibet*, kuras juridiskā adrese ir Gibraltārā, vietnē “digibet.com” vācu valodā par maksu piedāvā azartspēles un sporta derības. Tai ir Gibraltārā izsniegta azartspēļu rikošanas licence. *G. Albers* ir *Digibet* vadītājs.
- 12 *Westdeutsche Lotterie* uzskata, ka *Digibet* piedāvājums ir vērsti pret konkurenci, jo ir pretrunā vairākiem azartspēlēm piemērojamiem noteikumiem. Prasībā, ko *Westdeutsche Lotterie* cēla *Landgericht Köln* [Ķelnes apgabaltiesā], šī tiesa 2009. gada 22. oktobra spriedumā piesprieda *Digibet* un *G. Albers* tostarp izbeigt komercdarbības kontekstā un konkurences nolūkos internetā piedāvāt Vācijas teritorijā esošām personām iespēju par atlīdzību spēlēt azartspēles.
- 13 Izskatījusi *Digibet* un *G. Albers* apelācijas sūdzību, *Oberlandesgericht Köln* [Federālās zemes augstākā tiesa Ķelnē] šo sūdzību noraidīja un 2010. gada 3. septembrī atstāja negrozītu pirmās instances spriedumu.
- 14 Tie par šo spriedumu iesniedza sūdzību “Revision” kārtībā iesniedzējtiesā, lūdzot pilnībā noraidīt *Westdeutsche Lotterie* sākotnējo prasību par darbību izbeigšanu.
- 15 *Bundesgerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] uzskata, ka, ņemot vērā kopš 2012. gada 1. janvāra Šlēsvigas-Holšteinas federālajā zemē notikušos tiesību aktu grozījumus, nav izslēdzams, ka sūdzība “Revision” kārtībā būtu apmierināma, pamatojoties uz Savienības tiesībās paredzētās pakalpojumu sniegšanas brīvības pārkāpumu. Tā atgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru ir jāpārbauda, vai izņēmumi un ierobežojumi, kas paredzēti attiecībā uz azartspēļu darbību ierobežojošo regulējumu, ir saskaņoti, lai pārliecinātos, vai tie ietekmē šā tiesiskā regulējuma piemērotību ar to sasniegt gribēto vispārējo interešu leģitīmo mērķu sasniegšanai (skat. spriedumu *Carmen Media Group*, C-46/08, EU:C:2010:505, 106. un nākamie punkti). Šajā kontekstā apstākļi, ka tiesiskā situācija kādā federālajā zemē atšķiras no pārējās federālajās zemēs esošās, var padarīt par nepiemērojamiem azartspēļu tirgošanas un reklāmas internetā ierobežojumus pārējās federālajās zemēs tāpēc, ka tas būtu Savienības tiesību pārkāpums, un tādējādi aizliegumam tiešsaistē veikt starpniecību un rīkot azartspēles nebūtu pamata.
- 16 Tomēr šīs tiesas skatījumā būtu nepiemēroti un samērīguma principam neatbilstoši visām pārējām federālajām zemēm liegt izmantot savas Savienības tiesībās atzītās tiesības pašām spriest par to, vai pilnībā vai daļēji ir jāaizliedz konkrētas azartspēļu darbības vai ir pietiekami tās ierobežot un tālab paredzēt vairāk vai mazāk stingru kontroli (skat. spriedumu *Carmen Media Group*, EU:C:2010:505, 58. punkts), tāpēc vien, ka kāda federālā zeme vēlas ieviest atšķirīgu tiesisko regulējumu. Šajā ziņā iesniedzējtiesa paskaidro, ka saskaņā ar federatīvo konstitūciju federālo zemju kompetencē esošajā jomā pieņemt kādu konkrētu tiesisko regulējumu federālo zemi nevar piespiest ne federatīvā valsts, ne citas federālās zemes.

- 17 Visbeidzot šī tiesa norāda, ka tādās nesaskaņotās nozarēs kā azartspēļu nozare federatīvas valsts federālo zemju atšķirību radītās nesaskaņotības praktiskā ietekme iekšējā tirgū nebūtu nošķirama no [tās, ko rada] iespējami atšķirīgais tiesiskais regulējums mazajās un lielajās dalībvalstīs, kas ir jāpieļauj Savienības tiesībās.
- 18 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai azartspēļu ierobežojums ir nesaskaņots, ja, no vienas puses, kādā federatīvas iekārtas dalībvalstī publisku azartspēļu rikošana un starpniecība internetā principā ir aizliegta saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas ir spēkā vairākumā federālo zemju, un izņēmuma kārtā var tikt atļauta – nepastāvot iegūtām tiesībām – tikai attiecībā uz loterijām un sporta derībām, lai nodrošinātu pienācīgu alternatīvu nelegālajam azartspēļu piedāvājumam un apkarotu to attīstību un izplatību, lai arī, no otras puses, kādā šīs dalībvalsts federālajā zemē saskaņā ar tajā spēkā esošo tiesisko regulējumu pakārtoti skaidri noteiktiem objektīviem nosacījumiem ikvienam Savienības pilsonim un ikkatri tam juridiski pielīdzinātai juridiskai personai ir jāpiešķir atļauja sporta derību tirgošanai internetā, un tādējādi var tikt ietekmēta pārējā federatīvajā teritorijā spēkā esošā ierobežojuma tirgot azartspēles internetā piemērotība ar šo ierobežojumu sasniegt gribēto vispārējo interešu leģitīmo mērķu sasniegšanai?
  - 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir atkarīga no tā, vai atšķirīgā juridiskā situācija kādā federālajā zemē liek apšaubīt vai būtiski ietekmē citās federālajās zemēs piemērojamo azartspēļu ierobežojumu piemērotību ar šiem ierobežojumiem sasniegt gribēto vispārējo interešu leģitīmo mērķu sasniegšanai?
  - 3) Vai, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, nesaskaņotība tiek novērsta, ja federālā zeme ar atšķirīgo tiesisko regulējumu pārņem pārējās federālajās zemēs spēkā esošos azartspēļu ierobežojumus, pat ja esošie azartspēļu rikošanai internetā labvēlīgākie noteikumi šajā federālajā zemē attiecībā uz tajā jau piešķirtajām koncesijām joprojām būs spēkā vēl vairāku gadu pārejas posmā, jo šīs atļaujas nevar tikt atsauktas vai var tikt atsauktas vienīgi pret atlīdzības maksājumiem, kas federālajai zemei būtu liels slogs?
  - 4) Vai atbilde uz trešo jautājumu ir atkarīga no tā, vai vairāku gadu pārejas posmā pārējās federālajās zemēs spēkā esošo azartspēļu ierobežojumu iedarbīgums tiek apšaubīts vai būtiski ietekmēts?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 19 Ievadam jānorāda, ka pēc ieniedzējtiesas lēmuma Šlēsvīgas-Holšteinas federālā zeme pieņēma *GliStV 2012* un atcēla *GlSpielG SH* no 2013. gada 8. februāra, lai arī paredzot, ka pārejas posmā paliek spēkā piešķirtās atļaujas.
- 20 Ņemot vērā šo precizējumu, jāuzskata, ka ar saviem kopīgi iztīrājamajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tiesiskais regulējums, kas ir kopīgs vairākumam federatīvas iekārtas dalībvalsts federālo vienību un kurā principā ir aizliegta azartspēļu rikošana un starpniecība internetā, lai arī kādā vienā federālā vienībā uz ierobežotu laiku spēkā paturēti pārējo federālo vienību vairāk ierobežojošajiem tiesību aktiem līdztekus pastāvoši pieļāvīgāki tiesību akti un minētā vienība ir piešķirusi atļaujas saimnieciskās darbības subjektiem azartspēļu piedāvāšanai internetā, kuras paliek spēkā pārejas posmā pēc šā pieļāvīgākā tiesiskā regulējuma atcelšanas.

- 21 Netiek apstrīdēts, ka tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamata lietā aplūkotais, kurā principā ir aizliegta publisku azartspēļu reklāma, rīkošana un starpniecība internetā, ierobežo LESD 56. pantā paredzēto pakalpojumu sniegšanas brīvību (skat. spriedumu *Stoß* u.c., C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07, EU:C:2010:504, 68. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 22 Tomēr jāizvērtē, vai šāds ierobežojums ir vai nu pieļaujams kā atkāpes pasākumi sabiedriskās kārtības, valsts drošības un sabiedrības veselības apsvērumu dēļ, kuri ir skaidri paredzēti LESD 51. un 52. pantā un saskaņā ar LESD 62. pantu piemērojami arī pakalpojumu sniegšanas brīvības jomā, vai atbilstoši Tiesas judikatūrai attaisnots ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem (spriedumi *Garkalns*, C-470/11, EU:C:2012:505, 35. punkts, kā arī *Stanleybet International* u.c., C-186/11 un C-209/11, EU:C:2013:33, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Tādējādi saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru ierobežojumi azartspēļu darbībai var tikt attaisnoti ar tādiem primāriem vispārējo interešu iemesliem kā patērētāju aizsardzība un krāpšanas, kā arī pilsoņu pamudināšanas uz izšķērdību saistībā ar spēlēm novēršana (spriedumi *Garkalns*, EU:C:2012:505, 39. punkts, kā arī *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 24 Šajā ziņā Tiesa ir vairākkārtīgi nospriedusi, ka azartspēļu tiesiskais regulējums ir viena no jomām, kurā dalībvalstu starpā ir ievērojamas atšķirības morāles, reliģijas un kultūras aspektos. Tā kā šis jautājums Savienības līmenī nav saskaņots, šajās jomās katrai dalībvalstij pašai atbilstoši savai vērtību skalai ir jāizvērtē, kas vajadzīgs attiecīgo interešu aizsardzībai (spriedumi *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, C-42/07, EU:C:2009:519, 57. punkts, kā arī *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 24. punkts un tajā minētā judikatūra), savukārt lietā, ko Tiesa izskata saskaņā ar LESD 267. pantu, identificēt, kādus mērķus patiesībā domāts sasniegt ar valsts tiesisko regulējumu, ir iesniedzējtiesas kompetencē (spriedumi *Dickinger* un *Ömer*, C-347/09, EU:C:2011:582, 51. punkts, kā arī *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 26. punkts).
- 25 Šajā lietā iesniedzējtiesa nevaicā par attiecīgā pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojuma attaisnojumu.
- 26 Tomēr tā Tiesai vaicā par prasību, lai dalībvalstu noteiktie ierobežojumi atbilstu no judikatūras izrietošajiem nosacījumiem par to samērīgumu un nediskriminējošo raksturu, un konkrēti par nosacījumu, ka valsts tiesību akti ir piemēroti, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu tikai tad, ja tie patiešām atbilst rūpēm to sasniegt saskaņīgi un sistemātiski (skat. spriedumu *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Tātad iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai visa pamatlietā aplūkotā ierobežojošā tiesiskā regulējuma samērīgums un saskaņotība ir jāapšaubā tāpēc, ka vienīgi Šlēsvigas-Holšteinas federālajā zemē uz ierobežotu laiku pastāv pieļāvīgāki tiesību akti.
- 28 Gan *Digibet* un *G. Albers*, gan Maltas valdība apgalvo, ka pamatlietā aplūkotā Vācijas tiesiskā regulējuma saskaņotības trūkums var tikt secināts tostarp no sprieduma *Carmen Media Group* (EU:C:2010:505) 69. un 70. punkta, kuros teikts, ka attiecīgās federālās zemes iestādēm un federālajām iestādēm kopīgi ir jāpilda Vācijas Federatīvajai Republikai noteiktais pienākums nepārkāpt LESD 56. panta noteikumus un tādējādi tālab tām ir jāsašķir savas attiecīgo kompetenču īstenošana.
- 29 Turklāt, atsaucoties uz Vācijas Federatīvās Republikas federatīvo iekārtu, tie norāda uz sprieduma *Winner Wetten* (C-409/06, EU:C:2010:503) 61. punktu, kurā teikts, ka nav pieļaujams, ka valsts tiesību normas, pat ja tās ir konstitucionāla rakstura, apdraudētu Savienības tiesību vienveidību un efektivitāti.
- 30 Turpretim *Westdeutsche Lotterie*, Vācijas, Beļģijas un Portugāles valdības, kā arī Komisija uzskata, ka uz pirmo jautājumu atbildams noliedzīgi un ka pamatlietas apstākļos ar *GlüStV 2012* netiek radīts nesamērīgs pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums.

- 31 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka azartspēļu joma ir īpatnēja ar to, ka atšķirībā no brīvas un neizkropļotas konkurences ieviešanas tradicionālajā tirgū šādas sāncensības ieviešana šajā ļoti īpatnajā tirgū, proti, starp vairākiem uzņēmējiem, kuriem atļauts rīkot vienas un tās pašas azartspēles, var iespējami būt kaitīga tāpēc, ka šie uzņēmēji tiks mudināti sacensties ar izdomas spēju, lai padarītu savu piedāvājumu pievilcīgāku par savu konkurentu piedāvāto, un šādi sadārdzināt patērētāju ar spēlēšanu saistītās izmaksas, kā arī vairoto viņu atkarības riskus (skat. spriedumu *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 45. punkts).
- 32 Šo un citu šā sprieduma 24. punktā izklāstīto iemeslu dēļ īpašajā azartspēļu rikošanas jomā valsts iestādēm ir plaša rīcības brīvība, lai noteiktu patērētāju un sabiedriskās kārtības aizsardzībai vajadzīgās prasības, un, ja vien tiek ievēroti arī Tiesas judikatūrā noteiktie nosacījumi, katras dalībvalsts ziņā ir novērtēt, vai saistībā ar tās izvirzītajiem leģitīmajiem mērķiem ar spēlēm un derībām saistītās darbības ir vai nu pilnīgi, vai daļēji jāaizliedz, vai arī tikai jāierobežo un tālab jāparedz vairāk vai mazāk stingra pārraudzības kārtība (šajā ziņā skat. spriedumus *Dickinger* un *Ömer*, EU:C:2011:582, 99. punkts, kā arī *Stanleybet International* u.c., EU:C:2013:33, 44. punkts).
- 33 Vēl jāatgādina, ka, ja Līgumu vai regulu normās ir atzītas dalībvalstu pilnvaras vai tām ir paredzēti pienākumi, lai piemērotu Savienības tiesības, veids, kā šo pilnvaru izmantošanu un pienākumu izpildi dalībvalstis var uzticēt konkrētām valsts struktūrām, ir noteikts tikai un vienīgi katras valsts konstitucionālajā sistēmā (spriedums *Horvath*, C-428/07, EU:C:2009:458, 49. punkts). Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka tādā valstī kā Vācijas Federatīvā Republika likumdevējs var uzskatīt, ka visu attiecīgo personu interesēs kādu noteiktu leģislatīvo pasākumu veikšana ir drīzāk federālo zemju, nevis federālo iestāžu ziņā (šajā ziņā skat. spriedumu *Fuchs* un *Köhler*, C-159/10 un C-160/10, EU:C:2011:508, 55. punkts).
- 34 Šajā lietā kompetenču sadalījums starp federālajām zemēm nav apšaubāms, jo tas ir aizsargāts LES 4. panta 2. punktā, kurā noteikts, ka Savienībai ir jārespektē dalībvalstu nacionālā identitāte, kas raksturīga to politikajām un konstitucionālajām pamatstruktūrām, tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām.
- 35 Turklāt šis lietas apstākļi ir atšķirīgi no apstākļiem lietā, kurā taisīts spriedums *Carmen Media Group* (EU:C:2010:505), jo pamatlieta ir nevis par attiecībām attiecīgās federālās zemes un federālo iestāžu starpā un iespējamu pienākumu veikt vertikālu saskaņošanu, bet gan par horizontālajām attiecībām starp kādas federatīvas iekārtas dalībvalsts ar leģislatīvu kompetenci apveltītām federālajām zemēm.
- 36 Visbeidzot, pat ja pieņemtu, ka par pārējās federālajās zemēs spēkā esošo tiesisko regulējumu pieļāvīgāka regulējuma esamība kādā federālajā zemē iespējami varētu kaitēt visa attiecīgā tiesiskā regulējuma saskaņotībai kopumā, jānorāda, ka pamatlietas apstākļos šāds saskaņotības apdraudējums *ratione temporis* un *ratione loci* attiecās tikai uz vienu federālo zemi. Tāpēc nevar apgalvot, ka atšķirīgā tiesiskā situācija vienā federālajā zemē liek nopietni apšaubīt visās pārējās federālajās zemēs piemērojamo ierobežojumu piemērotību ar tiem sasniegt gribēto vispārējo interešu leģitīmo mērķu sasniegšanai.
- 37 Proti, kā redzams Vācijas valdības un *Westdeutsche Lotterie* rakstveida apsvērumos, Šlēsvīgas-Holšteinas federālajā zemē pieņemtais pieļāvīgākais azartspēļu tiesiskais regulējums ir bijis spēkā no 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 8. februārim. Pēc šā pēdējā minētā datuma šī federālā zeme piemēroja pārējās federālajās zemēs jau spēkā esošā *GlüStV 2012* vairāk ierobežojošos noteikumus.
- 38 Šajos apstākļos šā sprieduma 28. un 29. punktā minētā judikatūra nav interpretējama tādējādi, ka pārējām piecpadsmit federālajām zemēm bija jāpārņem patērētāju aizsardzība tādā līmenī, kā uz ierobežotu laiku tika darīts tikai Šlēsvīgas-Holšteinas federālajā zemē.

- 39 No tā izriet, ka pamatlietā aplūkotā azartspēļu tiesiskā regulējuma radītais pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums spēj atbilst Tiesas judikatūrā noteiktajiem samērīguma nosacījumiem.
- 40 Katrā ziņā jāatgādina, ka iesniedzējtiesai, ņemot vērā Tiesas sniegtos norādījumus, ir jāpārbauda, vai attiecīgās dalībvalsts noteiktie ierobežojumi atbilst no Tiesas judikatūras izrietošajiem nosacījumiem attiecībā uz to samērīgumu (skat. spriedumu *Dickinger* un *Ömer*, EU:C:2011:582, 50. punkts).
- 41 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem jāatbild, ka LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesiskais regulējums, kas ir kopīgs vairākumam federatīvas iekārtas dalībvalsts federālo vienību un kurā principā ir aizliegta azartspēļu rīkošana un starpniecība internetā, lai arī kādā vienā federālā vienībā uz ierobežotu laiku spēkā paturēti pārējo federālo vienību vairāk ierobežojošajiem tiesību aktiem līdztekus pastāvoši pieļāvīgāki tiesību akti, tam nav pretrunā tad, ja šāds tiesiskais regulējums spēj atbilst Tiesas judikatūrā noteiktajiem samērīguma nosacījumiem, un to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas ziņā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 42 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesiskais regulējums, kas ir kopīgs vairākumam federatīvas iekārtas dalībvalsts federālo vienību un kurā principā ir aizliegta azartspēļu rīkošana un starpniecība internetā, lai arī kādā vienā federālā vienībā uz ierobežotu laiku spēkā paturēti pārējo federālo vienību vairāk ierobežojošajiem tiesību aktiem līdztekus pastāvoši pieļāvīgāki tiesību akti, tam nav pretrunā tad, ja šāds tiesiskais regulējums spēj atbilst Tiesas judikatūrā noteiktajiem samērīguma nosacījumiem, un to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas ziņā.

[Paraksti]